

V Bruseli 22. júna 2020

OZNÁMENIE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A PRAVIDLÁ EÚ V OBLASTI INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV

Spojené kráľovstvo 1. februára 2020 vystúpilo z Európskej únie a stalo sa „tretou krajinou“¹. V dohode o vystúpení² sa stanovuje prechodné obdobie, ktoré sa skončí 31. decembra 2020³. Do uvedeného dátumu sa právo Únie v celom svojom rozsahu uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve⁴.

EÚ a Spojené kráľovstvo budú počas prechodného obdobia rokovať o dohode o novom partnerstve, ktorou sa ustanoví najmä oblasť voľného obchodu. Nie je však isté, či sa takáto dohoda uzavrie a nadobudne platnosť na konci prechodného obdobia. V každom prípade by takáto dohoda vytvorila vzťah, ktorý by bol z hľadiska podmienok prístupu na trh veľmi odlišný od účasti Spojeného kráľovstva na vnútornom trhu⁵, v colnej únii EÚ a v oblasti DPH a spotrebných daní.

Preto sa všetky zainteresované strany, a najmä hospodárske subjekty, upozorňujú na právny stav platný po skončení prechodného obdobia (časť A nižšie). V tomto oznámení sa takisto vysvetľujú určité príslušné ustanovenia dohody o vystúpení týkajúce sa odlúčenia (časť B nižšie), ako aj pravidlá uplatniteľné v Severnom Írsku po skončení prechodného obdobia (časť C nižšie).

¹ Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členom EÚ.

² Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7) (ďalej len „dohoda o vystúpení“).

³ Prechodné obdobie možno pred 1. júlom 2020 jedenkrát predĺžiť najviac o jeden alebo dva roky (článok 132 ods. 1 dohody o vystúpení). Vláda Spojeného kráľovstva takého predĺženie zatiaľ vylučuje.

⁴ S výhradou určitých výnimiek stanovených v článku 127 dohody o vystúpení, ktoré nie sú relevantné v kontexte tohto oznámenia.

⁵ V dohode o voľnom obchode sa predovšetkým nestanovujú koncepty vnútorného trhu (v oblasti tovaru a služieb), ako je vzájomné uznávanie, zásada krajiny pôvodu a harmonizácia. Dohodou o voľnom obchode sa neodstraňujú ani colné formality a kontroly vrátane tých, ktoré sa týkajú pôvodu výrobkov a ich vstupov, ani zákazy a obmedzenia dovozu a vývozu.

Odporúčania zainteresovaným stranám:

S cieľom zohľadniť dôsledky uvedené v tomto oznámení sa výrobcom/vývozcom živých rastlín a zvierat uvádzaných na trh EÚ so sídlom v tretej krajine vrátane Spojeného kráľovstva odporúča najmä používať zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie (ďalej len „zoznam Únie“: https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/list/index_en.htm). Druhy uvedené na tomto zozname (vrátane ich častí, gamét, semien, vajíčok alebo propagúl, ktoré môžu prežiť a ďalej sa šíriť) sa nesmú priniesť na územie Únie vrátane tranzitu pod colným dohľadom a okrem toho podliehajú aj iným obmedzeniam.

Upozornenie:

Toto oznámenie sa netýka:

- pravidiel EÚ v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat a verejného zdravia v súvislosti s pohybom živých zvierat,
- pravidiel EÚ v oblasti zdravia rastlín,
- pravidiel EÚ v oblasti ohrozených druhov ani
- pravidiel o spoločenských zvieratách.

Oznámenia týkajúce sa týchto aspektov sa pripravujú alebo už boli uverejnené⁶.

A. PRÁVNY STAV PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia sa už nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov⁷ v Spojenom kráľovstve nebude uplatňovať⁸. Má to najmä tieto dôsledky:

1. INTRODUKCIA ŽIVÝCH ZVIERAT A RASTLÍN DO EÚ

V článku 7 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 sa zakazuje priniesť na územie Únie vrátane tranzitu pod colným dohľadom a prepravovať do Únie (s výnimkou prepravy druhov do zariadení v súvislosti s eradikáciou) živé jedince akéhokoľvek druhu uvedeného v zozname invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie (ďalej len „zoznam Únie“). Tento zákaz sa týka aj všetkých ich častí, gamét,

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sk.

⁷ Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 35.

⁸ Pokiaľ ide o uplatniteľnosť nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 na Severné Írsko, pozri časť C tohto oznámenia.

semien, vajčiek alebo propagúl, ktoré môžu prežiť a ďalej sa šíriť. Zakázané druhy sú uvedené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2016/1141 v znení zmien⁹.

Výnimka z uvedených obmedzení sa pripúšťa na základe povolení vydaných orgánmi členských štátov na výkon výskumnej činnosti na invázných nepôvodných druhoch vzbudzujúcich obavy Únie alebo ich ochrany *ex situ*, vedeckú produkciu a následné lekárske použitie. Vo výnimočných prípadoch z dôvodu významného verejného záujmu sa môžu povolenia po predchádzajúcom súhlase Komisie vydať aj na iné činnosti.

Výnimka platí aj pre majiteľov spoločenských zvierat, ktoré sa nechovajú na komerčné účely a patria medzi invázne nepôvodné druhy uvedené na zozname Únie, až do skončenia prirodzeného života zvieratá. Musia byť splnené nasledujúce podmienky: a) zvieratá boli držané pred ich zaradením do zoznamu Únie; b) zvieratá sú v držbe so zamedzením šírenia a sú zavedené všetky vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že nie je možné ich rozmnožovanie ani únik.

2. PREPRAVA ŽIVÝCH ZVIERAT A RASTLÍN Z EÚ

V článku 7 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 sa zakazuje z Únie prepravovať (s výnimkou prepravy druhov do zariadení v súvislosti s eradikáciou) živé jedince akéhokoľvek druhu uvedeného v zozname invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie (ďalej len „zoznam Únie“). Tento zákaz sa týka aj všetkých ich častí, gamét, semien, vajčiek alebo propagúl, ktoré môžu prežiť a ďalej sa šíriť. Zakázané druhy sú uvedené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2016/1141 v znení zmien.

Uplatňujú sa výnimky v rámci povolení a pre majiteľov spoločenských zvierat uvedené vyššie.

3. ÚRADNÉ KONTROLY PRI DOVOZE

Podľa článku 15 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 podliehajú kategórie tovarov, ktoré sú zahrnuté v číselných znakoch kombinovanej nomenklatúry, na ktoré sa odkazuje v zozname Únie, úradným kontrolám, aby sa overilo, že a) nie sú uvedené na zozname Únie alebo b) sú predmetom platného povolenia. Ak sa počas kontrol zistí nedodržanie pravidiel, prepustenie do určitého colného režimu sa pozastaví alebo sa daný tovar zadrží. Okrem toho môžu podľa článku 13 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 členské štáty zaviesť iné kontroly na hraniciach Únie s cieľom zabrániť neúmyselnej introdukcii invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie (napr. ako kontaminanty iných tovarov).

⁹ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1141 z 13. júla 2016, ktorým sa prijíma zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 (Ú. v. EÚ L 189, 14.7.2016, s. 4). Konsolidované znenie zoznamu sa nachádza na adrese https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/docs/R_2016_1141_Union-list-2019-consolidation.pdf.

B. PRÍSLUŠNÉ USTANOVENIA DOHODY O VYSTÚPENÍ TÝKAJÚCE SA ODLÚČENIA

1. PREPRAVA TOVARU, KTORÁ PREBIEHA NA KONCI PRECHODNÉHO OBDOBIA

V článku 47 ods. 1 dohody o vystúpení sa stanovuje, že za podmienok stanovených v uvedenej dohode sa preprava tovaru, ktorá prebieha na konci prechodného obdobia, považuje za prepravu v rámci Únie, pokiaľ ide o dovozné a vývozné licenčné požiadavky v zmysle práva Únie.

Príklad: Živé jedince druhu, ktorý sa nachádza na zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie, ktorých preprava medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom prebieha na konci prechodného obdobia, môžu stále vstúpiť do EÚ, ak:

- a) sú predmetom platného povolenia podľa článku 8 alebo 9 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 alebo
- b) ide o prepravu do zariadení v súvislosti s eradikáciou.

2. ŽIADOSTI O ZARADENIE INVÁZNEHO NEPÔVODNÉHO DRUHU NA ZOZNAM ÚNIE

Od vystúpenia Spojeného kráľovstva, teda už počas prechodného obdobia, nesmie Spojené kráľovstvo Komisii predkladať žiadosti o zaradenie invázneho nepôvodného druhu na zoznam Únie¹⁰.

C. PRAVIDLÁ UPLATNITEĽNÉ V SEVERNOM ÍRSKU PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia sa uplatní protokol o Írsku/Severnom Írsku¹¹. Protokol o Írsku/Severnom Írsku podlieha pravidelnému udeleniu súhlasu zákonodarného zhromaždenia Severného Írska, pričom počiatočné obdobie uplatňovania trvá štyri roky po skončení prechodného obdobia¹².

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že určité ustanovenia práva EÚ sa uplatnia aj na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko. V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa EÚ a Spojené kráľovstvo ďalej dohodli, že v rozsahu, v akom sa pravidlá EÚ uplatňujú na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko, sa so Severným Írskom zaobchádza ako s členským štátom¹³.

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie

¹⁰ Článok 128 ods. 6 a bod 12 prílohy VII k dohode o vystúpení.

¹¹ Článok 185 dohody o vystúpení.

¹² Článok 18 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

¹³ Článok 7 ods. 1 dohody o vystúpení v spojení s článkom 13 ods. 1 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

a šírenia invázných nepôvodných druhov sa uplatňuje na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko¹⁴.

Znamená to, že odkazy na EÚ v častiach A a B tohto oznámenia sa musia chápať tak, že zahŕňajú aj Severné Írsko, zatiaľ čo odkazy na Spojené kráľovstvo sa musia chápať tak, že odkazujú len na Veľkú Britániu.

Konkrétnejšie to okrem iného znamená toto:

- Preprava tovaru zo Severného Írska do tretej krajiny sa na účely nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 považuje za vývoz.
- Preprava tovaru zo Severného Írska do EÚ sa na účely nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 nepovažuje za dovoz, ale za prepravu v rámci Únie.
- Preprava tovaru z tretej krajiny alebo z Veľkej Británie do Severného Írska sa na účely nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 považuje za dovoz, aj pokiaľ ide o úradné kontroly.
- Umiestňovanie druhov uvedených na zozname Únie na trh v Severnom Írsku či iné použitie v Severnom Írsku je s výnimkou činností, ktoré sú predmetom povolenia, zakázané. Toto obmedzenie platí aj pre tovary, ktoré sa prepravujú z Veľkej Británie do Severného Írska.
- Nariadenie (EÚ) č. 1143/2014 sa uplatňuje na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, t. j.:
 - Pokiaľ ide o Severné Írsko, Spojené kráľovstvo stanoví a prijme akčné plány na riešenie prioritných priekopových ciest neúmyselnej introdukcie a neúmyselného šírenia invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie.
 - Pokiaľ ide o Severné Írsko, Spojené kráľovstvo zavedie systém dohľadu nad inváznymi nepôvodnými druhmi vzbudzujúcimi obavy Únie a oznámi Komisii introdukciu alebo prítomnosť invázneho nepôvodného druhu vzbudzujúceho obavy Únie a zároveň o tom informuje členské štáty.
 - Pokiaľ ide o Severné Írsko, Spojené kráľovstvo zavedie účinné manažmentové opatrenia tých invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie, o ktorých sa zistilo, že sú na jeho území značne rozšírené. Okrem toho treba vykonať aj vhodné opatrenia zamerané na obnovu.
 - Pokiaľ ide o Severné Írsko, Spojené kráľovstvo prijme ustanovenia o sankciách uplatniteľných v prípade porušenia tohto nariadenia a v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ sa bude usilovať o náhradu nákladov vynaložených na opatrenia potrebné na prevenciu, minimalizovanie alebo zmiernenie nepriaznivého vplyvu invázných nepôvodných druhov.

¹⁴ Článok 5 ods. 4 protokolu o Írsku/Severnom Írsku a oddiel 26 prílohy 2 k uvedenému protokolu.

- Povinnosť podávania správ podľa článku 24 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 sa uplatňuje na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko.

Podľa článku 6 ods. 1 protokolu o Írsku/Severnom Írsku sa ustanovenia práva Únie uplatniteľné podľa tohto protokolu, ktoré zakazujú alebo obmedzujú vývoz tovaru, uplatňujú na obchod medzi Severným Írskom a inými časťami Spojeného kráľovstva len v takom rozsahu, ktorý je absolútne nevyhnutný vzhľadom na medzinárodné záväzky Únie.

Konkrétnejšie to okrem iného znamená toto:

- Článok 7 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 sa neuplatňuje na vývoz invázneho nepôvodného druhu vzbudzujúceho obavy Únie zo Severného Írska do Veľkej Británie.

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa však vylučuje možnosť Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o Severné Írsko:

- zúčastňovať sa na prijímaní a tvorbe rozhodnutí Únie¹⁵,
- začať konanie o námietkach, ochranný postup alebo rozhodcovské konanie, pokiaľ sa takéto konania a postupy týkajú technických predpisov, noriem, posúdení, registrácií, osvedčení, schválení a povolení vydaných alebo vykonaných členskými štátmi EÚ¹⁶,
- konať ako vedúci orgán pri hodnotení, skúšaní a schvaľovaní¹⁷,
- využiť v EÚ vzájomné uznávanie povolení vydaných orgánmi Spojeného kráľovstva¹⁸.

Konkrétnejšie to okrem iného znamená toto:

- pokiaľ ide o Severné Írsko, Spojené kráľovstvo nesmie namietať voči akejkoľvek aktualizácii zoznamu inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie,
- pokiaľ ide o Severné Írsko, Spojené kráľovstvo nesmie Komisii predkladať žiadosti o zaradenie invázneho nepôvodného druhu na zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa článku 4 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 a
- povolenie podľa článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 vydané Spojeným kráľovstvom, pokiaľ ide o Severné Írsko, sa v členských štátoch EÚ neuznáva.

¹⁵ V prípade, že je potrebná výmena informácií alebo vzájomné konzultácie, uskutočnia sa v rámci spoločnej konzultačnej pracovnej skupiny zriadenej na základe článku 15 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

¹⁶ Článok 7 ods. 3 piaty pododsek protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

¹⁷ Článok 13 ods. 6 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

¹⁸ Článok 7 ods. 3 prvý pododsek protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

Webové sídlo Komisie venované inváznym nepôvodným druhom (https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm) poskytuje všeobecné informácie o platných právnych predpisoch Únie. Tieto stránky budú v prípade potreby doplnené o ďalšie aktuálne informácie.

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie